

TRANSPORT LOTNICZY

W ROZWOJU GLOBALNEJ MOBILNOŚCI

Dariusz Tłoczyński, Adam Hozzman, Paweł Zagrajek

TRANSPORT LOTNICZY

W ROZWOJU GLOBALNEJ MOBILNOŚCI

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2021

Recenzent
prof. dr hab. Elżbieta Marciszewska

Redaktor Wydawnictwa
Jolanta Stecewicz

Projekt okładki i stron tytułowych
Filip Sendal

Zdjęcia na okładce
Dariusz Tłoczyński

Skład i łamanie
Maksymilian Biniakiewicz

Publikacja sfinansowana ze środków Wydziału Ekonomicznego Uniwersytetu Gdańskiego

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-169-7

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel.: 58 523 11 37; 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
www.wyd.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: www.kiw.ug.edu.pl

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. 58 523 14 49

Spis treści

Przedmowa	7
1. Mobilność jako wyzwanie dla rozwoju zrównoważonego transportu lotniczego	11
1.1. Pojęcie mobilności	11
1.2. Przesłanki zrównoważonego rozwoju transportu lotniczego	17
1.3. Zaspokajanie potrzeb przewozowych przez transport lotniczy	23
2. Infrastruktura transportu lotniczego	30
2.1. Specyfika infrastruktury transportu lotniczego	30
2.2. Infrastruktura punktowa transportu lotniczego	32
2.3. Infrastruktura liniowa transportu lotniczego	52
3. Dostępność transportowa – aspekty teoretyczne	59
3.1. Pojęcie dostępności transportowej	59
Dostępność przestrzenna	60
Dostępność czasowa	62
Dostępność ekonomiczna	63
Dostępność transportowa miejsca a dostępność usług transportowych	63
3.2. Wskaźniki dostępności transportowej	66
Wskaźniki dostępności przestrzennej	66
Wskaźniki dostępności czasowej	70
Wskaźniki dostępności ekonomicznej	73
Wielowymiarowe wskaźniki dostępności transportowej	74
3.3. Uogólniony koszt podróży	74
Znaczenie wartości czasu	75
4. Lotnicza dostępność transportowa jako warunek mobilności	78
4.1. Pojęcie i rodzaje dostępności lotniczej	78
Przegląd definicji	78
Dostępność bezpośrednia	79
Dostępność pośrednia	80
Dostępność przez port przesiadkowy (hub)	80
Dostępność kontynuacji podróży	81

4.2. Pomiar dostępności lotniczej	81
Koncepcje pomiaru dostępności lotniczej	81
Wybrane modele pomiaru jakości siatki połączeń	82
4.3. Determinanty dostępności lotniczej	84
5. Analiza lotniczej dostępności transportowej w Europie	91
5.1. Wskaźnik lotniczej dostępności bezpośredniej (<i>direct connectivity</i>)	92
5.2. Dostępność pośrednia (<i>indirect connectivity</i>)	101
5.3. <i>Connectivity</i> – dostępność łączna	111
6. Postrzeganie dostępności przez pasażerów	
korzystających z polskich portów lotniczych	121
6.1. <i>Final destination</i> dla polskich portów lotniczych	121
6.2. Systemy dowozu/odwozu pasażerów do/z portów lotniczych	128
6.3. Zachowania transportowe pasażerów	
korzystających z polskich portów lotniczych	135
7. Zmiany w dostępności i mobilności w następstwie kryzysów	141
7.1. Przebieg kryzysu lotniczego, który rozpoczął się w 2008 roku	141
Ceny paliw przed kryzysem i w trakcie jego trwania	144
Zmiany popytu na skutek kryzysu finansowego w 2008 roku	146
Programy restrukturyzacyjne przewoźników lotniczych	149
7.2. Działania podjęte przez przewoźników	
w obszarze handlowym	150
Działania przewoźników lotniczych w ramach oferty produktowej	150
Zmiany w zakresie relacji z klientami	155
Zmiany w zakresie komunikacji z klientami	157
Zmiany w zakresie kanałów sprzedaży	158
7.3. Działania w obszarze operacyjnym	164
Zmiany w zakresie floty przewoźników	164
Zmiany w zakresie siatek połączeń	169
7.4. Pozostałe działania przewoźników	179
Zmiany w obszarze osobowym	179
Partnerstwo strategiczne oraz połączenia kapitałowe przewoźników	183
Działania w zakresie dodatkowych przychodów	187
Podsumowanie	189
Bibliografia	193
Publikacje książkowe	193
Artykuły	196
Raporty i opracowania	200
Akty prawne	202
Strony internetowe	203
Spis rysunków	205
Spis tabel	209